

Verksamhetsberättelse för Pediatric Health Initiative, verksamhetsåret 2023-2024

Styrelsen har under verksamhetsåret bestått av:

Ordförande

Viveka Nordberg

Sekreterare

Christina Gyllenhammar Kilander

Kassör

Jessica Stenqvist

Ledamöter

Martino Corrias (till och med 2023-11-03)

Jonas Ekwall

Helena Hildenwall

Malin Kjellberg

Sara Seger

Verksamheten

Pediatric Health Initiative (PHI) är en ideell förening med syfte att främja barnhälsovård i ett globalt perspektiv. PHI's syfte är att stödja och stimulera professionella samarbeten inom pediatrik mellan sjukvårdspersonal i låg- och medelinkomstländer och Sverige. PHI underlättar utlandstjänstgöring för svensk vårdpersonal genom etablerade kontakter med, i nuläget, tre aktiva vänsjukhus: Muhimbili National Hospital (MNH) i Tanzania, Kagando Hospital i Uganda och Jinja Regional Referral Hospital (JRRH) i Uganda. Ömsesidigt lärande genom bilaterala utbyten är den grundläggande basen för PHI's arbetssätt för hur vi når våra uppsatta mål.

Samarbetet med Muhimbili National Referral Hospital, Tanzania

Neonatologiprojektet

Under 2023 har samarbetet mellan Astrid Lindgrens Barnsjukhus, (ALB) Karolinska Universitetssjukhuset i Stockholm och MNH neonatal ward samt Muhimbili University of Health and Allied Sciences (MUHAS) utvecklats och stärkts. Detta kunskapsutbyte påbörjades redan 2016 med workshops på MNH i neonatalt omhändertagande vilket sedan dess upprepats årligen, undantaget en paus under Covidpandemin. Samarbetet har successivt utvecklats till att även innefatta kliniska rotationer för läkare och sjuksköterskor från MNH till sjukhus i Sverige, webinarier om relevanta ämnen samt uppstart och stöd för inrättande av specialisttjänstgöring (ST) inom neonatologi för barnläkare vid MUHAS/MNH.

- Under våren 2023 arrangerades webinarier om medfödda metabola sjukdomar, hudsjukdomar och infektiösa hudförändringar hos nyfödda. Dessa webinarier riktade sig framförallt till de fem ST-läkarna i neonatologi på MNH men även andra läkare på neonatalavdelningen på MNH deltog.
- I april-maj 2023 utfördes en klinisk rotation (en ST-läkare i neonatologi, två barnläkare samt två sjuksköterskor) från Neo MNH på ALB i Stockholm under tre veckor. Utbytet fördelades på neonatalklinikerna på Danderyd sjukhus (DS) samt Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge och Solna. På neo DS låg fokus på tidigt omhändertagande redan på förlossningen, på Neo IVA i Solna låg fokus på avancerad neonatal intensivvård och på Huddinge låg fokus på omhändertagande av mycket underburna barn. Ett heldagsseminarium arrangerades på Neonatalavdelningen i Norrköping på temat "Zero separation" som innebär ett arbetssätt med neonatal omvårdnad utan att separera mor och barn. Seminarier och föreläsningar gavs under perioden och innefattade smärtskattning, tarmproblem, lungultraljud, surfactantadministrering, röntgen, teamträning, respiratorbehandling och infektionsprevention.
- I oktober 2023 besökte PHI neo MNH med syfta att underhålla pågående samarbeten och diskutera kommande. Mötena inkluderade samtal med barnklinikchefen Monica Apollo, rektorn för MUHAS Dr Enica Massawe, Head of Research and Training Dr Jesse Mbwambo, och koordinator för neonatal ST-utbildningen Dr Fatima Mussa. Representanter för PHI träffade även Dr Antke Zuechner från Else Kröner-Fresenius Stiftung som har stöttat både Neo ST utbildningen och avdelningen ekonomiskt och akademiskt.

- För närvarande pågår två större forskningsprojekt på MNH neo. Ett inom neonatal sepsis och mikrobiom och ett andra om implementering av tidigt andningsunderstöd och aktiv infektionsprevention. Det senare av dessa två projekt är PHI-nära då delar av PHI medlemmar är involverade i att utvärdera denna implementering.
- I november 2023 åkte ett team om två neonatologer och tre neosjuksköterskor till MNH under sammanlagt 3 veckors tid. Fokus för sjuksköterskorna var att utbilda i generell neonatal omvårdnad, neuroprotektion, smärtskattning och infektionsprevention. Läkarsamarbetet fokuserade på bedsideundervisning, svåra medicinska fall samt föreläsningar inom andningsunderstöd, nutrition, elektrolytbalans och initialt omhändertagande av nyfödda. PHI's sjuksköterskerepresentant deltog aktivt i planerandet av en neonatalsjuksköterskeutbildning på MUHAS. De fyra första neonatologerna som utbildats i Tanzania blev klara i slutet av oktober 2023. Dessa utbildningar har PHI varit en mycket aktiv del i. Diskussioner med dessa nyblivna neonatologer hölls för att diskutera hur PHI kan fortsätta utbyta erfarenheter framgent när de återvänder till sina hemsjukhus. Besök vid två av deras sjukhus ägde rum för att identifiera områden för fortsatt samarbete. Glädjande nog har två nya ST-läkare inom neonatologi börjat hösten 2023. PHI teamet följde på denna resa även upp tidigare möten med Head of Pediatric Departement och den farmakolog som är knuten till MNH neo. Ett smärteam upprättades med sjuksköterskor och läkare från neo MNH och på sikt sannolikt även för de större barnen.
- Året avslutades med ett lyckat och uppskattat besök på MNH av Svante Norgren, Temachef på ALB.

Storbarnsprojektet

Ett par samarbetskontakter mellan barnspecialister (barnjurläkare och barnhormonläkare) har utformats under 2023 mellan MNH och ALB. Diskussioner förs om hur det fortsatta samarbetet kan utformas och eventuellt implementeras.

Samarbetet med Jinja/Busoga, Uganda

Styrelsens arbete med det regionala partnerskapet med Jinja/Busoga regionen i Uganda har utvecklats. PHI är en huvudaktör i detta partnerskap tillsammans med Astrid Lindgrens Barnsjukhus, Region Stockholm, Jinja Regional Hospital, lokalpolitiker i Uganda samt den ideella organisationen Busoga Health Forum (BHF) i Jinja, Uganda. Partnerskapet finansieras av Internationellt Centrum för Lokal Demokrati och är uppdelat i fyra olika projekt: Neonatologiprojektet, Barnrättsprojektet, Akutpediatrikprojektet och Barnneurologiprojektet. De fyra projektet samordnas och överses av en separat finansierad styrgrupp där Helena Hildenwall representerar PHI. Arbetet som utförts presenteras nedan per projekt och styrgrupp.

Styrgruppens arbete

Styrgruppen består av representanter för barnsjukvården samt lokala sjukvårdspolitiker i Stockholm och Jinja. Den svenska delen av styrgruppen innefattar förutom en representant från PHI, Temachefen för Astrid Lindgrens Barnsjukhus, Svante Norgren, samt regionpolitikerna Charlotte Broberg (M) och Talla Alkurdi (S).

- Styrgruppen har haft två online-möten under året.
- I november 2023 arrangerade ICLD ett gemensamt möte i Jinja för flera partnerskap inom hälsa där Svante Norgren och Helena Hildenwall medverkade från den svenska sidan. Mötet innebar presentation av de medverkande partnerskapens aktiviteter, diskussion om hur arbetet kan stärkas samt studiebesök på Jinja Regional Referral Hospital.
- I anslutning till mötet hölls också ett styrgruppsmöte med de styrgruppsmedlemmar som var på plats där en plan för styrgruppens aktiviteter för 2024 etablerades.

Neonatologiprojektet

Neonatologiteamet i PHI gjorde ett kort första besök på Jinja Regional Referral Hospital (JRRH) samt träffade Busoga Health Forum i oktober 2022 för att få en gemensam bild av aktuellt läge, framför allt på "special care unit" (SCU) neo-avdelningen, och för att planera fortsatta aktiviteter. Med hjälp av observationerna då samt från tidigare resor identifierades ett par områden där små förändringar skulle kunna ge stor förbättring. Aktiviteter inom dessa områden kunde senare lägga grunden för mer avancerade aktiviteter. Dessa områdena var:

- Omedelbart omhändertagande av sjuka eller lågviktiga nyfödda barn (dvs det som ingår i "immediate care" i WHO's "essential newborn care")
- Amning och annan tillmatning
- Neuroprotektiv omvårdnad och hud-mot-hudvård
- Infektionsprevention inklusive hantering av infarter samt diagnostik och behandling av infektioner

Den ursprungliga tidsplanen 2023 var att tre kollegor från SCU på JRRH skulle komma till Sverige för fortsatt arbete med de fyra grundläggande områdena i mars, men detta besök sköts upp till juni och blev sedan inställt då visumprocessen tog oväntat lång tid och de ugandiska

kollegorna därför inte kunde resa. Istället för intensivt arbete tillsammans på plats hade vi under våren 2023 en serie webinarier där tanken var gemensam förberedelse av en junior person från Stockholm och en från Jinja med teoretisk inledning följt av textfallpresentation eller diskussion om handläggning. Webinarierna blev till största del förberedda och hållna av kollegor från Stockholm men med god uppslutning av läkare, sjuksköterskor, medical officers och studenter i Jinja. Ämnen för dessa webinarier var:

- Neonatal ikterus
- Hypoglykemi
- Vätskebalans
- NEC och enteral nutrition
- CPAP
- Normotermi
- Infektioner och smittspridning

I september-oktober reste hela Ugandagruppen neo till Jinja för fortsatt arbete med föreläsningar, workshops, bedside undervisning och observationer gällande omhändertagande efter födelsen. Fokus låg på stabilisering av nyfödd, amning, enteral nutrition, blodsockermonitorering, bilirubinmätning och fototerapi, infarktshantering och infektionsprevention samt omvårdnad. Aktiviteterna under denna resa finns beskrivna i detalj i separat rapport. Agnes Linnér höll föreläsning om tidigt omhändertagande av nyfödd, "The Newborn Golden Hour" på Busoga Health Forums fredagsföreläsning.

I november var tre kollegor från Uganda: Harriet Nambuya (barnläkare) samt Maburuka Anguparu och Beatrice Baga (sjuksköterskor) i Stockholm för att göra observationer av hur vi arbetar med samma fokusområden. Syftet med besöket var att arbeta med områdena från olika perspektiv samt i både ugandisk och svensk kontext för att se hur de är viktiga på såväl neonavdelningar med små som stora resurser. Harriet höll en föreläsning om malnutrition för Karolinskas ST-läkare i pediatrik och presenterade även vården av nyfödda på JRRH. Vi sammanfattade tillsammans året och planerar att under 2024 arbeta vidare med fördjupning av tidigare områden samt fortsätta med nedan nämnda områden:

- Familjecentrerad vård och barnrätt på neo (tillsammans med barnrättsteamet)
- Stabilisering av nyfödd (med akutpediatrikteamet)
- Vätskebalans inklusive dropp och monitorering
- Infektionsprevention och laboratoriets möjliga kapacitet
- Register och hur vi kan mäta och utvärdera
- Synergier med neonatalvård i Kampala och specialistutbildning i neonatologi

Barnrättsprojektet

- I mars 2023 besökte den svenska projektgruppen Jinja för första gången. Gruppen bestod av två sjuksköterskor, två lekterapeuter samt projektledare. Två längre workshops hölls under besöket på temat "Grundläggande delar av barnrätt inom sjukvård" samt "Hur kan pedagogiska verktyg bidra till en ökad barnrätt inom sjukvården"
- Deltagarna från den svenska gruppen fick möjlighet att jobbskugga ugandiska kollegor i syfte att bättre förstå vilka förutsättningar som finns för implementering av barnrättsfrågor i Jinja.

- Dialogmöten hölls dagligen med den ugandiska projektgruppen för att tillsammans bedöma vad som kan utvecklas inom barnrättsområdet.
- Projektledare för barnrätt blev inbjuden till parlamentet för att inför sjukhusledningen presentera projektet och vilka övergripande mål som finns för arbetet.
- Studiebesök genomfördes vid en av skolorna i Jinja i syfte att se hur skolans barnrättsklubb arbetade.
- Studiebesök gjordes också vid ett center för barn med funktionsnedsättningar.
- Under våren upprätthölls kontakten mellan våra projektgrupper via Teams och tillsammans la vi upp en plan för vilka aktiviteter som skulle ingå när den ugandiska gruppen senare skulle besöka Sverige.
- I september 2023 besökte den ugandiska gruppen, bestående av två sjuksköterskor samt en socialarbetare, Sverige. De ugandiska kollegorna jobbskuggade sjuksköterskor samt kuratorer. Besök genomfördes till Ludmilla von Zweigberk, ansvarig för barnrättsfrågor för Region Stockholm, samt vid en av stadens grundskolor för att se hur barns rättigheter implementeras i svensk undervisning.
- Hela projektgruppen för barnrätt från båda länder deltog i en implementerings-workshop över två dagar för att tydliggöra gruppens gemensamma mål med projektet.
- Löpande under året har digitala möten hållits där samtliga projektdeltagare deltagit.

Barnakutprojektet

- I mars 2023 besökte ett team med fyra svenska barnläkare och två barnsjuksköterskor Jinja och höll en tre dagar lång kurs i Emergency Triage Assessment and Treatment + (ETAT+) för 24 deltagare som alla jobbar inom barnsjukvården på Jinja Regional Referral Hospital.
- I samband med mötet i mars diskuterades också projektets generella utformning och mål och ansvariga för ETAT+ på JRRH identifierades.
- I september 2023 besökte en barnläkare, en clinical officer och tre sjuksköterskor från barnsjukvården på JRRH Astrid Lindgrens Barnsjukhus (ALB). De auskulterade på flera olika avdelningar och mottagningar på ALB och deltog i seminarier om patientsäkerhet, SwePEWS och triagering. De gick också en två dagar lång instruktörsutbildning för medicinsk simulering. Kursen modifierades för att passa de behov som ställs för att hålla en ETAT+ kurs.
- Hela den akutpediatriska gruppen från båda länder deltog i en implementerings-workshop över två dagar för att tydliggöra gruppens gemensamma mål med projektet.
- I december hölls en andra kurs i ETAT+ på JRRH. Denna gång medverkade ETAT+ ansvariga på JRRH som instruktörer i samarbete med det besökande svenska teamet om fyra läkare och två sjuksköterskor.
- I slutet av 2023 hölls möten med de involverade samarbetsparterna och Ugandas hälsoministerium om fortsatt kapacitetsbygge och hur de utbildade instruktörerna kan involveras i ytterligare utbildningar.
- Inom projektgruppen har en sammanställning av nuvarande kapacitet för att leverera ETAT+ inom offentlig sjukvård i Busoga regionen sammanställts i ett manuskript som skickats in till en vetenskaplig tidskrift.

Barnneurologiprojektet

- Tre svenska barnneurologer besökte Jinja i två veckor i mars 2023 med syftet att utvärdera tillgängliga resurser för neurologiskt funktionshindrade barn på JRRH och runt Jinjaregionen. De auskulterade på neurologikliniken på JRRH och besökte flera ickestatliga organisationer samt ett "health center IV" som är en statlig hälsovårdsinrättning. De hade också möjlighet att följa en hälsoarbetare från ett "Village Health Team" för att träffa några familjer med barn med neurologisk funktionsnedsättning.
- Under det svenska besöket på JRRH i mars hölls två seminarier om allmän neuropediatrik för personalen på sjukhuset.
- Fyra webbseminarier har arrangerats under året.

Roteringar inom specialisttjänstgöring i barnmedicin

- Under tre månader våren 2023 var en svensk ST-läkare placerad på barnsjukhuset i Jinja.
- Ytterligare två ST-läkare från Sverige har varit på samma utbyte december 2023-mars 2024.

Samarbete med Kagando hospital, Uganda

Det tidigare samarbetet med Kagando hospital i Uganda för ST-läkarrotationer har tyvärr behövts pausas då den ansvariga barnläkaren på Kagando hospital blivit förflyttad till ett närliggande statligt sjukhus, Bwera general hospital. Planer finns på att under hösten 2024 undersöka möjligheten för ett fortsatt utbyte för ST-läkare med Bwera general hospital.

Påbörjat projekt för eventuellt samarbete med Edward Francis Small Teaching Hospital, Gambia -neonatologi

Under året har en grupp bestående av neonatolog, ST-läkare i neonatologi och neosjuksköterskor skapats för att utvärdera möjligheterna till ett eventuellt samarbete med Edward Francis Small Teaching Hospital i Gambia. Flera olika planeringsmöten har ägt rum och mellan den 9 -17 februari 2024 besökte ett team om en neonatolog, en ST-läkare i neonatologi och en neonatalsjuksköterka sjukhuset för ett första besök. Under besöket hölls möten med nyckelpersoner, däribland Head of Departement, Clinical medical director, ansvariga sjuksköterskor och läkare på förlossnings- och neonatalavdelningen, laboratorium, apotek, register och statistik. Det hölls föreläsningar, workshops och individuella möten med olika avdelningar. Det var en lyckad resa och arbetet kring att utforma ett eventuellt samarbete fortsätter.

Medlemmar

Vid årets början hade föreningen 53 medlemmar och 9 månadsgivare och vid årets slut hade föreningen 67 medlemmar och 12 månadsgivare.

Ekonomi

Föreningens ekonomi presenteras i en separat ekonomisk rapport daterad februari 2024.

Möten, kommunikation

Under året som har gått har 6 styrelsemöten ägt rum samt 1 årsmöte: 230201, 230325 (årsmöte), 230425, 230607, 230904, 231212, 240202-240203. Mötesprotokoll kan rekvireras från PHIs sekreterare. Internt har styrelsen kommunicerat genom mail och kommunikationsverktyget Slack där vi också haft separata avstämningar avseende vissa arbetsområden. Vi har också kommunicerat våra aktiviteter med medlemmarna genom informationstexter på PHI's hemsida och sociala medier (Facebook och Instagram). PHI's olika projektgrupper har haft separata möten under det gångna året.

PHI har fortsatt tagit emot många intresseanmälningar från personer som önskar engagera sig i PHI. Intresseanmälningar har tidigare förmedlas till de respektive arbetsgrupperna som har ansvarat för fortsatt kommunikation och involvering av intresserade. Från och med våren 2024 införs fasta rekryteringsperioder två gånger årligen: i april och oktober.

Styrelsen har presenterat PHI i ett flertal olika sammanhang. Här presenteras några av dessa tillfällen:

- För rektorn för pediatrik- och neonatologprogrammet vid Makerere University i Kampala oktober 2023.
- Poster på Barnfolkets dag, Aula Medica Solna, hösten 2023.
- För Sveriges och Nordens chef för företaget Vygon.
- På Busoga Health Forums årsmöte i mars 2023.
- På kurs i Global Medicin för läkarstudenter Uppsala Universitet, mars 2023.

Slutord

Styrelsen är glada över att vårt arbete har kunnat fortsätta och att PHI växer och engagerar fler människor på olika platser i världen. Vi ser fram emot att utvecklas och fördjupa oss i fortsatt gemensamt lärande inom våra olika samarbeten.

Stockholm, mars 2023